

De Colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten
i.a.a. de Hoofden Burgerzaken

**Directie Burgerschap en
Informatiebeleid**
Identiteit

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
Servicedesk BPR
T 088-9001000

Datum
6 december 2013

Kenmerk
2013-0000746309

circulaire

Onderwerp	Correcte registratie op een briefadres in de BRP
Doelstelling	Uitvoering van regelgeving
Juridische grondslag	Artikelen 1.1, 2.23, 2.40, 2.41 en 2.45 van de Wet Basisregistratie personen
Relaties met andere circulaire's	Registratie briefadres om veiligheidsredenen (waaronder ingeval van verblijf in Blijf-van-mijn-lijf-huizen)
Ingangsdatum	6 januari 2014
Geldig tot	n.v.t.

1. Inleiding

De essentie van de bijhouding van de BRP is dat de overheid haar burgers kent en weet te bereiken. Dit betekent dat een ingezetene in de BRP altijd over een adres moet beschikken: een woonadres of een briefadres.

Voor de bereikbaarheid van de burger gaat het er uiteindelijk om waar hij fysiek woont. Voor veel uitvoeringstaken van de overheid is het belangrijk om te weten welke personen op welk adres wonen, denk aan het toekennen van huurtoeslag of zicht op het aantal bewoners bij een calamiteit. In de BRP dient daarom het aantal briefadressen beperkt te blijven, want de overheid wil haar burgers direct en fysiek kunnen bereiken.

Deze circulaire geeft uitleg aan de regels en voorwaarden van de Wet BRP voor het correct bijhouden van het gegeven briefadres. Binnen de kaders van de wet kunnen gemeenten dit vertalen in eigen beleidsregels.

Achtereenvolgens komen in deze circulaire de volgende onderwerpen aan de orde:

- Het begrip adres in de Wet BRP (paragraaf 2)
- Gronden voor een briefadres (paragraaf 3)
- Regels en voorwaarden briefadres (paragraaf 4)
- Opstellen beleidsregels registratie briefadres gemeenten (paragraaf 5)

2. Het begrip adres in de BRP

Het adres waarop betrokkene in de BRP is ingeschreven, is het voor de overheid relevante, administratieve adres. De Wet BRP onderscheidt het woonadres en het briefadres.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Het woonadres behelst (artikel 1.1, onderdeel o, van de Wet BRP):

(1) het adres waar betrokkene woont, waaronder begrepen het adres van een woning die zich in een voertuig of vaartuig bevindt, indien het voertuig of vaartuig een vaste stand- of ligplaats heeft, of, indien betrokkene op meer dan één adres woont, het adres waar hij naar redelijke verwachting gedurende een half jaar de meeste malen zal overnachten;

(2) het adres waar, bij het ontbreken van een adres als bedoeld onder 1, betrokkene naar redelijke verwachting gedurende drie maanden ten minste twee derden van de tijd zal overnachten.

Datum

6 december 2013

Kenmerk

2013-0000746309

Het briefadres (artikel 1.1, onderdeel p, van de Wet BRP) is een adres waar voor betrokkene bestemde geschriften in ontvangst worden genomen en waar, indien daartoe grond bestaat, zorg wordt gedragen dat geschriften of inlichtingen daarover, betrokkene bereiken. Op deze adressen is een persoon bereikbaar voor communicatie met de overheid en is een persoon ook fysiek traceerbaar via dat adres. Daarmee zijn de gegevens woonadres en briefadres controleerbaar. Een postbus voldoet niet aan deze eisen en kan derhalve ingevolge de Wet BRP niet als briefadres worden opgenomen¹.

Op grond van artikel 2.42 van de Wet BRP kan als briefadresgever worden gekozen een natuurlijke persoon die als ingezetene is ingeschreven in de BRP of een rechtspersoon, die zijn zetel in Nederland heeft en die door het college van burgemeester en wethouders is aangewezen om als briefadresgever in zijn gemeente op te treden. Gezien het belang van de functie van briefadresgever dient in het geval van een aanwijzing van een rechtspersoon de nodige zekerheid bestaan dat voor betrokkene bestemde stukken (waaronder overheidsstukken, zoals stempas voor verkiezingen, belastingformulieren, dagvaardingen, te betekenen vonnissen) deze ook bereiken en dat een natuurlijke persoon, die als vertegenwoordiger van de rechtspersoon mag optreden, daarop kan worden aangesproken. Een stichting die haar adres aanbiedt, bijvoorbeeld op internet, voldoet hier in het algemeen niet aan. Voor aanwijzing kunnen eerder instellingen in aanmerking komen die zich bijvoorbeeld bezighouden met de opvang van dak- en thuislozen, van ex-gedetineerden of van bedreigde personen (dat kunnen ook kinderen zijn). Het college van burgemeester en wethouders kan afspraken maken met de desbetreffende instellingen over de wijze waarop deze invulling geven aan hun verplichtingen als verlener van een briefadres. Die afspraken kunnen ook gemaakt worden met een rechtspersoon die weliswaar zijn zetel heeft in een andere gemeente, maar beschikt over een vestiging in de aanwijzende gemeente. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij instellingen met een landelijke dekking zoals het Leger des Heils. In een overeenkomst met die rechtspersoon kan het college dan voor zijn gemeente afspraken maken met betrekking tot een vestiging van de rechtspersoon binnen zijn gemeentegrenzen.

Het is aan gemeenten om aan de hand van deze bepalingen over te gaan tot inschrijving op een woonadres óf een briefadres. Bij deze beoordeling is uiteraard de aangifte van de burger en eventuele extra informatie en documentatie, die wordt aangeleverd door de burger, relevant. Een controle op internet of het adres 'te koop/te huur' wordt aangeboden of een feitelijke huiscontrole, kan ook een indicatie geven.

¹ Het ten onrechte vermelden van een postbus als adres op een persoonslijst veroorzaakt bovendien problemen voor andere gemeenten. Deze krijgen bij verhuizing immers ongevraagd onjuiste gegevens aangeleverd.

3. Wettelijke gronden voor registratie van een briefadres

- A. Een briefadres moet worden gekozen indien het woonadres ontbreekt (artikel 2.23 Wet BRP)
- B. Een briefadres kan worden gekozen indien de persoon verblijft in bepaalde instellingen waarvan de aard van de instelling meebrengt dat door opneming van het woonadres de persoonlijke levenssfeer van de betrokken persoon onevenredig zou kunnen worden geschaad. Denk aan penitentiaire inrichtingen, psychiatrische inrichtingen en opvangplaatsen zoals Blijf-van-mijn-lijf-huizen (artikel 2.40 Wet BRP).
- C. Een briefadres kan worden gekozen indien naar het oordeel van de burgemeester het opnemen van een woonadres om veiligheidsredenen niet wenselijk is (artikel 2.41 Wet BRP). Een indicatie daarvoor kan bijvoorbeeld een risico-analyse van de politie zijn².
- D. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om ambtshalve te besluiten tot het opnemen van een briefadres indien het woonadres ontbreekt en door de betrokken ingezetene geen aangifte wordt gedaan van een briefadres (artikel 2.23 lid 2 wet BRP).

Bij penitentiaire inrichtingen, psychiatrische inrichtingen e.d. is het om privacyredenen van belang het woonadres niet op te nemen vanwege het feit dat de persoon in een dergelijke instelling verblijft en de aard van de instelling meebrengt dat door opneming van het woonadres de persoonlijke levenssfeer van de betrokken persoon onevenredig zou kunnen worden geschaad. Zie ook het Samenwerkingsmodel voor de afspraken die zijn gemaakt tussen het ministerie van Veiligheid en Justitie en de VNG over ondermeer de registratie van het adres van gedetineerden in de BRP³.

Bij Blijf-van-mijn-lijf-huizen is het kunnen kiezen van een briefadres belangrijk om veiligheidsredenen, zodat het werkelijke woonadres van die persoon niet wordt opgenomen en die persoon zelf in fysieke zin daardoor wordt beschermd⁴. Zie verder de Circulaire Registratie briefadres om veiligheidsredenen van 6 januari 2014. Hierin wordt specifiek aandacht besteed aan de mogelijkheid die bewoners van opvanghuizen hebben om in de basisregistratie personen een briefadres te kiezen bij een gemeente, aan het kantoor van een opvanghuis of een andere rechtspersoon. De volledige tekst is te vinden op www.bprbzk.nl/.

De bevoegdheid genoemd onder D dat de gemeente ambtshalve een briefadres kan toekennen, ziet met name op de situatie van zogenaamde stadsnomaden die aantoonbaar in een gemeente verblijven zonder daar een vast woonadres te hebben en die geen briefadres willen kiezen. Daarmee komt een einde aan de huidige situatie, waarin dergelijke personen worden geregistreerd als ingezetene van een gemeente zonder adres. Een registratie van een ingezetene zonder adres is strijdig met het uitgangspunt van de bevolkingsadministratie, waarin iedere ingezetene over een adres dient te beschikken om bereikbaar te zijn voor de

² Zie ook de circulaire registratie briefadres om veiligheidsredenen, te vinden op www.bprbzk.nl

³ <http://www.hetccv.nl/dossiers/Nazorg+ex-gedeteneerden/landelijk+-+samenwerkingsmodel>

⁴ Overigens kan een persoon door het vragen om zogenaamde verstrekingsbeperking een bepaalde mate van afscherming van zijn gegevens krijgen, in de zin dat gegevens zoals zijn adres niet worden verstrekt aan bepaalde niet-overheidsinstanties. Deze verstrekingsbeperking is voor overheidsinstanties niet mogelijk omdat die voor de uitvoering van hun taken over de noodzakelijke gegevens moeten kunnen beschikken.

overheid. Het college kan pas overgaan tot het ambtshalve opnemen van een briefadres indien daarvoor instemming bestaat van de briefadresgever. In deze situaties is het voorstelbaar dat als briefadresgever een opvang voor dak-en thuislozen wordt gevraagd die regelmatig contact heeft met de betrokkene en er zorg voor kan dragen dat de overheidspost aan die betrokkenen ter beschikking wordt gesteld.

Datum
6 december 2013
Kenmerk
2013-0000746309

4. Regels en voorwaarden briefadres

Personen met een woonadres worden ingeschreven op dat woonadres. Indien een woonadres ontbreekt is betrokkene verplicht aangifte te doen voor inschrijving op een briefadres. Het is toegestaan om een briefadres in elke gemeente van Nederland te kiezen. Dus niet alleen in de gemeente waar de persoon verblijft.

Het is belangrijk te benadrukken dat de briefadreshouder (de persoon die in de BRP staat ingeschreven met een briefadres) verplicht is om op verzoek van het college van burgemeester en wethouders, desverlangd in persoon, inlichtingen te verschaffen (artikel 2.45 lid 1 Wet BRP). Daarbij is het belangrijk dat zijn identiteit deugdelijk wordt vastgesteld (artikel 2.52 lid 1 Wet BRP). De burger zal aannemelijk moeten maken waarom hij een briefadres nodig heeft en de gemeente zal het nodige onderzoek moeten doen voordat een persoon met een briefadres wordt opgenomen.

De briefadresgever heeft de plicht ervoor te zorgen dat geschriften van de overheid de op het briefadres ingeschreven persoon daadwerkelijk bereiken. Dit is noodzakelijk om de BRP te laten voldoen aan zijn primaire doelstelling als informatiesysteem van de overheid en voor de uitvoering van haar taken. Door de schriftelijke verklaring van de briefadresgever gaat deze akkoord met het in ontvangst nemen van de voor de betrokkene bestemde geschriften en garandeert hij dat geschriften of inlichtingen daarover betrokkene bereiken.

In de aangifte van het briefadres dienen de redenen voor het kiezen van een briefadres te worden medegedeeld door de burger. Daarbij dient de schriftelijke verklaring van instemming te worden toegevoegd van degene bij wie het briefadres wordt gehouden. De briefadresgever is ingevolge artikel 2.45 lid 4 Wet BRP steeds verplicht om op verzoek van het college van burgemeester en wethouders, desverlangd in persoon, ter zake van dat briefadres de inlichtingen te verschaffen die noodzakelijk zijn voor de bijhouding van de basisregistratie.

Het college van burgemeester en wethouders kan aan de betrokkenen een bestuurlijke boete van ten hoogste 325 euro opleggen bij overtreding van hun informatie- en aangifteverplichtingen (artikel 4.17 Wet BRP).

Samenvattend de stukken die in ieder geval moeten worden overgelegd door de burger:

- a) aangifte van wijziging van het (brief)adres;
- b) redenen voor het kiezen van een briefadres die in de aangifte moeten worden opgenomen;
- c) id-bewijs (met het oog op de vaststelling van de identiteit, bij verschijnen aan loket; het is aan te bevelen om ook bij schriftelijke/digitale onderdelen van de procedure tot een goede identiteitsvaststelling te komen, bijvoorbeeld door alleen aangiften te accepteren die via DigiD verlopen);

- d) schriftelijke verklaring briefadresgever dat hij stukken in ontvangst neemt en er zorg voor draagt dat de stukken de briefadreshouder bereiken.

Datum
6 december 2013

Kenmerk
2013-0000746309

5. Opstellen beleidsregels registratie briefadres door gemeenten

In de vorige paragrafen zijn de regels, voorwaarden en gronden voor de registratie van een persoon in de BRP met een briefadres vermeld. Die gelden niet alleen op het moment van registratie van het briefadres. Dit vergt regelmatig aandacht van gemeenten om te controleren of nog aan alle voorwaarden wordt voldaan. Hiervoor kunnen door de gemeenten beleidsregels worden opgesteld. Daarbij moet er voor worden gewaakt, dat die beleidsregels niet in strijd komen met de wet. Zo kan bijvoorbeeld daarin wel een richtlijn worden opgenomen over het aantal briefadressen dat een briefadresgever zou mogen beheren, maar dit niet als regel worden afgedwongen. Het is immers toegestaan dat iemand voor meer personen als briefadresgever optreedt. Bijvoorbeeld een particulier die al dan niet tegen betaling briefadresgever is voor veel gedetineerden, omdat die gedetineerden hun familie daar niet mee willen belasten. Daar is in beginsel niets op tegen, mits de betrokkene getrouw zijn wettelijke verplichtingen als briefadresgever nakomt. De gemeente moet dit blijven controleren. In de beleidsregels kan ook geen afdwingbare tijdslimiet worden gesteld aan het mogen hebben van een briefadres, maar er kunnen wel termijnen worden opgenomen, na verloop waarvan betrokkene kan worden opgeroepen voor het geven van inlichtingen om te na te gaan of deze nog terecht met een briefadres in de BRP is geregistreerd.

Wat opgenomen kan worden in beleidsregels:

- a) in letterlijke bewoordingen herhalen van definities uit Wet BRP of er naar verwijzen;
- b) procedure omgaan met een aangifte⁵ (zie paragraaf 2);
- c) procedure omgaan met ambtshalve toekennen (zie paragraaf 3)
- d) hoe de vaststelling van de identiteit van de betrokkenen vorm wordt gegeven (zie paragraaf 4);
- e) welke gegevens of documenten moeten worden aangeleverd (zie paragraaf 4);
- f) procedure omgaan met overtreding van de informatie- en aangifteverplichtingen van de betrokkenen en opleggen van een bestuurlijke boete (zie paragraaf 4)
- g) een richtlijn voor het aantal briefadressen bij één briefadresgever, waarbij rekening wordt gehouden met bepaalde situaties zoals bij een gezin waarvan alle leden een briefadres nodig hebben;
- h) een richtlijn voor de frequentie waarmee wordt gecontroleerd dat de betrokken persoon nog steeds is ingeschreven met een briefadres; daarbij hoort een toetsingskader hoe na het aflopen van deze termijn opnieuw tot de beslissing wordt gekomen over het al dan niet ingeschreven kunnen blijven op een briefadres, bijvoorbeeld in geval van personen die langer verblijven in een penitentiaire inrichting;
- i) controlemaatregelen op inschrijvingen op een briefadres (in samenhang met richtlijn voor aantallen en termijn briefadres);
- j) verwijzing naar de Awb (artikel 4:84) dat gehandeld wordt overeenkomstig de beleidsregel, tenzij dat voor één of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn

⁵ Hierbij kan opgenomen worden welke controles de gemeente uitvoert, bijvoorbeeld bij de BAG.

in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen. Daarbij hoort een regeling hoe tot een afwijkende beslissing wordt gekomen, bijvoorbeeld hoe om te gaan met bedreigde personen conform Circulaire Registratie briefadres om veiligheidsredenen van 6 januari 2014.

Datum
6 december 2013

Kenmerk
2013-0000746309

6. Nadere informatie

U kunt met nadere vragen over deze circulaire contact opnemen met het Contactcentrum van het agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) op telefoonnummer 088 - 9001000. De informatie is bovendien beschikbaar op de website www.bprbzk.nl.

Deze circulaire is tot stand gekomen na overleg met vertegenwoordigers van de gemeenten.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk